

L'altre manifest de Rio

Armes de dona

Durant la Címera de la Terra tinguda el juny passat a Rio de Janeiro, més de 4.000 dones, representants de diverses organitzacions no governamentals, van exposar un programa alternatiu del que van signar els estats. Aquests en són alguns dels punts més importants.

Nosaltres, dones del Fòrum Global, reunides a Rio de Janeiro del 3 al 14 de juny del 1992 **declarem:**

En nom de milions de dones que viuen cada dia injustícies com la violència, la degradació del medi, la pobresa, el racisme, la desinformació, l'heterosexualitat obligatòria, el no-reconeixement o la infravaloració en la feina i la violència corporal,

Reivindiquem el poder que ens atorga aquesta experiència i el fet que representem més del 50% de la població mundial i el nostre rol social preponderant en l'educació i la propagació de la vida.

Escandalitzades pel fet que el programa de la Conferència hagi ignorat que la major part dels factors que contribueixen a la degradació dels éssers humans i del medi ambient són sistemes econòmics i militars que utilitzen mecanismes com el deute, el comerç i l'ajuda exterior, i excessos militars com les proves nuclears que exploten i destrueixen la natura i els éssers humans.

Convençudes que els models actuals de consum i d'economia materialista i de cultura imposats pels països del Nord són destructors i han arruïnat els pobles del planeta, ens revoltam contra aquesta pressió que pretén obligar els països del Sud a adoptar els mateixos models.

Creiem que un medi ambient sa i ric és indispensable per a la pau del món, el respecte de la vida humana, la democràcia participativa sense por de la repressió, l'au-

Les dones que signen el manifest afirmen que la Terra i les persones són víctimes del sistema econòmic i militar imperant, ideat pels homes.

ARXIU
todeterminació dels pobles a tot nivell, el reconeixement de l'autonomia i la integritat dels pobles indígenes i la protecció de totes les espècies.

Requerim que els caps d'estat presents a la Címera de Rio es comprometin a aplicar el Programa d'Acció 21 de les Dones, adoptat per les seves representants:

1. El reconeixement del paper central de les dones, les seves necessitats, la seva actitud i el seu saber per a prendre decisions sobre el futur de la Terra i la necessitat urgent d'implicar les dones a tots els nivells de decisió, polítics, de planificació i de re-

alització, en igualtat amb els homes.

2. El respecte dels pobles indígenes, dels drets humans més elementals, com el dret de la terra, de l'autodeterminació, igual com el reconeixement de la seva oposició a la destrucció del planeta i de les criatures que el poblen.

3. Posar fi a l'obligació imposada per la Banca Mundial als països pobres d'acceptar polítiques d'ajustament lligades als préstecs i a l'ajuda, menys les relatives al respecte dels éssers humans, en particular les dones i el medi ambient.

4. Suspensió immediata de la militarització de l'espai, de la producció i de les proves amb armes químiques, biològiques i nuclears, del llançament i incineració, injustificables i abusius, de restes de productes tòxics i no tòxics.

5. L'adopció i l'activació de codis respectuosos envers els pobles, els animals i el medi ambient.

6. L'habilitació de les dones elevant el seu estatut com un dret inalienable en els sectors econòmic, sanitari, alimentari, educacional i social, amb el benentès que aquest reconeixement és necessari per a salvar el planeta.

7. La condemna de tota restricció sobre les preferències sexuals de les dones, la llibertat de reproducció o tracte i els mitjans necessaris per a viure aquestes llibertats d'acord amb el principi de consens mutu.

[Traducció: D. T.]

Amb la dona desenvolupant feines iguals (però molt més mal pagades, cal no oblidar-ho) que els homes, sorgeix el sindicalisme femení. Entre les dirigents d'aquests moviments sindicalistes més destacades cal assenya-

lar Flora Tristan, autora de *Peregrinacions d'una pària* (1838), que va denunciar les dures condicions de vida que implicava la revolució industrial, i Emma Paterson, fundadora del Women's Protective and Provident League

(1874). En molts aspectes, aquests moviments van haver d'enfrontar-se no solament a les teories burgeses, sinó també a les d'alguns socialistes, que hi coincidien en la idea que el lloc de la dona era la llar.